

Milan Kundera: Román a Evropa (resumé)

V článku je zapsán autorův projev při předávání cen v Jeruzalémě, v němž se Kundera zabývá románem a jeho vztahem k současné evropské kultuře.

Románem a rozdílem mezi romanopiscem a spisovatelem se zabývá i nadále. Romanopisec má podle Flauberta i podle něj pouze mizet za svým dílem, nemá se vystavovat v masových médiích. Potom může dojít k tomu, že dílo mizí za zády autora. Kundera dodává, že cenu přijímá jako romanopisec.

Důležitý mezník pro román je novověk – člověk nikdy není tím, kým si myslí, že je. Tuto lidskou vlastnost vystihli evropští romanopisci a položili tak základ románu jako novému umění.

Autor se také zastavuje nad Rabelaisovým neologismem – slovem agelast. Je to podle něj člověk, který se nesměje, nemá smysl pro humor, neumí se smát. Ukazuje rozdíl mezi agelastem a romanopiscem na základě lidské individuality.

Je také jisté, že každý román, přestože nechce, nabízí odpověď na otázku: „Co je lidská poezie a kde spočívá její poezie?“ Tato poezie nespočívá v příčině ani v následku.

Dále autor podává výbornou definici kýče – „slovo kýč označuje postoj toho, kdo se chce líbit za každou cenu a co největšímu množství. Kdo se chce líbit, musí potvrzovat to, co svět chce slyšet, být tedy ve službách přejatých myšlenek. Kýč, to je hloupost přejatých myšlenek přeložená do řeči krásy a citů.“ Na tuto definici navazuje a ukazuje každodennost tohoto tvrzení ve formě masových médií. Tím je tedy ohrožena celá kulturní Evropa, protože moderní doba nepřeje individualitám a jejich názorům.

Obdiv k těmto individualitám však stále přežívá právě v románech.